

گفت وگو با نویسنده و مجری طرح سریال «تانک خورها»، به بهانه نزدیک شدن آن به زمان پخش

ترویج روحیه مقاومت و تلاش برای پیشرفت

شکیبا افخمی راد

گزارش روز

سریال «تانک خورها» یکی از تولیدات جدید تلویزیون است که به زودی روانه آنتن می شود؛ سریالی که قرار است به شخصیت های گمنام دفاع مقدس بپردازد و اتفاقات کمترشنیده شده آن دوران را به تصویر بکشد. کارگردانی «تانک خورها» را پرویز شیخ طادی، سازنده آثاری چون «شکارچی شنبه» و «روزهای زندگی»، برعهده دارد و تهیه کننده آن هم ایرج محمدی، تهیه کننده آثار خاطره انگیزی مانند «قصه های تابه تا»، «متهم گریخت»، «بزنگاه» و «دردسرهای عظیم» است. اما ایده اصلی ساخت سریال را تعدادی از هنرمندان مشهدی ازجمله محمدصادق رضضانی مقدم، هاشم مسعودی و مجتبی احسانی به رسانه ملی پیشنهاد داده اند؛ ایده ای که از دل پژوهش های مستند «سیزده ۵۹» که پیش از این، درکنار هم ساخته بودند، بیرون آمده است. براساس این ایده، محمدصادق رضضانی مقدم متن «تانک خورها» را نوشته است و هاشم مسعودی و مجتبی احسانی هم عناوین تهیه کنندگی، مجری طرح و جانشین تهیه ربرعهده گرفته اند. ما با نزدیک شدن به زمان پخش این سریال، با هاشم مسعودی و محمدصادق رضضانی مقدم گفت وگو کرده ایم که آن را در ادامه می خوانید.

- صرف زمان ۳ساله برای پژوهش

هاشم مسعودی در ابتدا به زمان چهار ساله ای که برای مرحله پژوهش سریال «تانک خورها» و مصاحبه گرفتن از چپه های گردان زرهی خراسان صرف شده است، اشاره می کند و می گوید: «قصه سریال «تانک خورها»، با محوریت گردان زرهی خراسان شکل گرفت اما در ادامه به دلیل ملی شدن پروژه، بسط و گسترش پیدا کرد. داستان سریال هم در سال ۱۳۵۹ می گذرد؛ زمانی که تشکیلات زرهی و نظامی مثل امروز نبود، ولی افرادی از نقاط مختلف ایران که سرشته فنی داشتند، پای کار زرهی آمدند و یگان های زرهی در کل کشور را تشکیل دادند. درواقع «تانک خورها» برداشتی از قصه های واقعی این افراد است. او درباره همکاری با پرویز شیخ طادی و ایرج محمدی نیز بیان می کند: بعد از ارائه طرح به تلویزیون، مسئولان مربوط به ما پیشنهاد دادند که یک تهیه کننده قدیمی بالای سر کار باشد و در نهایت آقای ایرج محمدی به عنوان تهیه کننده انتخاب شد، سپس با کارگردانی از نسل های مختلف گفت وگو شد تا به آقای پرویز شیخ طادی رسیدیم. مجری طرح سریال «تانک خورها» با اشاره به حضور مشهدی ها در این پروژه ادامه می دهد: به غیر از من و آقای احسانی و رضضانی مقدم، افراد دیگری چون مجید جوانمرد دستیاراول تدوین، مجتبی ابراهیمی نژاد از گروه نویسندگان، امید پارسا، محسن رستگارمقدم، سعیدملک نژاد و چند بازیگر دیگر از مشهد در پروژه حضور دارند.

- چالش های پیدا کردن تانک

مسعودی درباره مراحل تولید «تانک خورها» بیان می کند: بعد از فرایند طولانی پژوهش، نوشتن متن سریال نیز زمان برد، به ویژه که نظرها آقای شیخ طادی هم باید اعمال و کار بازیورهای می شد. ما در ادامه نزدیک به یازده ماه درگیر فیلم برداری بودیم.

اویکی از چالش های تولید «تانک خورها» را روند سخت و زمان بر جور کردن تانک بیان می کند و می گوید: این روزها ساخت سریال شهری و آپارتمانی آسان است ولی اگر بخواهید اثری با محوریت دفاع مقدس بسازید، با توجه به اینکه حدود ۳۵ سال از آن دوران می گذرد، کار سختی در پیش خواهید داشت؛ برای مثال خود من برای فراهم کردن تانک های سریال، چندین بار به تیپ ۲۱ زرهی امام رضا^(ع) که در نیشابور مستقر است و قرارگاه نیروی زمینی در اصفهان رفتم و جلسات متعددی برگزار کردم. مسعودی با اشاره به اینکه گروه «تانک خورها» شش ماه در شهر تهران و پنج ماه در شهرک دفاع مقدس مشغول فیلم برداری بوده اند، بیان می کند: مراحل پس تولید این سریال سی و دو قسمتی درحال انجام است تا به زودی و در همین مهر روی آنتن تلویزیون برود. از او درباره اینکه آیا برای ساخت سریال «تانک خورها» در مشهد اقدام کرده بودند یا نه، می پرسیم که پاسخ می دهد: ما تلاش هایی برای ساخت سریال در مشهد کردیم ولی آن جایی که در این شهر، چرخه و صنعت فیلم سازی کامل نیست و فراهم کردن تجهیزات و امکانات دشوار است، هزینه های تولیدمان خیلی بیشتر از تهران می شد، از این رو کار را در پایتخت جلو درویرین بردیم.

هاشم مسعودی:
این روزها ساخت سریال شهری و آپارتمانی آسان است ولی اگر بخواهید اثری با محوریت دفاع مقدس بسازید، با توجه به اینکه حدود ۳۵ سال از آن دوران می گذرد، کار سختی در پیش خواهید داشت

- پرداختن به امید و پیشرفت

محمدصادق رضضانی مقدم درباره چگونگی شکل گیری ایده سریال «تانک خورها» توضیح می دهد: ما با

سال پیش، مجموعه مستندی به نام «سیزده ۵۹» را با محوریت اولین افرادی که با شروع جنگ تحمیلی به جبهه رفتند و هر کدام گوشه ای از کار را گرفتند، ساختیم. یکی از مصاحبه های جذابی که آن زمان انجام دادیم، مصاحبه با دوستان واحد زرهی سپاه خراسان بود. مکانیک های ساده ای که پایشان به تعمیرات ادوات زرهی و تانک و نفربر، باز شده بود، این قصه برای من جذاب بود و همیشه فکر می کردم که می توان از آن اثری دراماتیک خلق کرد. از این رو نگارش متن سریال «تانک خورها» را شروع و سازوکار ابتدایی را طراحی کردم. هم زمان متن را به چند نهاد نشان دادیم اما علاقه ای نشان ندادند تا اینکه با تغییرات مدیریت در

صداسیما، ساخت پروژه در دستورکار قرار گرفت.

به گفته او «تانک خورها» از سه منظر کار خاص و متفاوتی است؛ اولین منظر، سوز و آیده است. در این سال ها در آثار تصویری، کمتر به نیروهای مردمی و بیحث خودکفایی و ابتکارات و افتخارات دفاع مقدس پرداخته شده است. اما در سریال «تانک خورها» داستان یک مکانیک ساده که به جبهه می رود و کار بزرگی در حوزه یگان های زرهی و تأمین و تجهیز آن ها انجام می دهد، به تصویر کشیده می شود. دومین منظر، نحوه روایت و ژانر سریال است. در «تانک خورها» با ترکیب ژانری روبه رو هستیم. این مجموعه در ژانر درام معمایی شکل گرفته که کمتر اثر دفاع مقدسی در این ساختار تولید شده است. نکته سوم هم فضاسازی و اتمسفر کار است. در سریال تلاش شده است یک نگاه دوگانه شکل بگیرد و درکنار لحظات جدی، لحظات شاد و مفرح هم خلق شود. نویسنده کشورمان ادامه می دهد: فضای کلی سریال «تانک خورها» جدی است، اما برای اینکه اندکی از تلخی و سختی واقعیت جنگ دور شویم، درکنار دردها و مشکلات، لحظات شیرین و مفرح هم قرار داده ایم تا حال دلمان خوب شود، همان طور که حال دل رزمنده ها در آن دوره تاریخی خوب بوده است.

رضضانی مقدم که پیش بینی رفتار مخاطب و مخاطب شناسی را در این دوران کار سختی می داند، یادآوری می کند: من فکر می کنم «تانک خورها»

اثر جدیدی است که اگر تبلیغات خوبی برای آن بشود، می تواند انتظارات مخاطب را برآورده و او را غافلگیر کند؛ اثری که از کلیشه ها دور شده است و نگاه متفاوتی به دفاع مقدس دارد. او بیان می کند: موضوعی که در این سریال برای خود من اهمیت دارد، به تصویر کشیده شدن تلاش و امید برای پیشرفت است؛ اینکه در مقابل مشکلات و سختی ها عقب نشینی نکنیم و با تلاش و کوشش یک کار بزرگ را رقم بزنیم، از این رو من مضمون اصلی «تانک خورها» را پیشرفت می دانم تا دفاع مقدس. یعنی بزرگ ترین کارکرد مضمونی تانک خورها، ترویج امید و روحیه مقاومت و ایثار و تلاش برای پیشرفت است. به نظرم این نگاه می تواند به نوجوانان و جوانان و مردم ماکم کند تا در سختی ها

با امید و پایدردی خودشان، غیرممکن ها را ممکن کنند و راه جدیدی بسازند. نویسنده «تانک خورها» درباره انتخاب نام سریال نیز بیان می کند: بچه های خراسانی که تعمیر و بازسازی تانک های غنیمتی عراقی را انجام می دادند، نام «تانک خورها» را برای خودشان انتخاب کرده بودند و دیگر رزمندگان هم به این نام. آن ها را صدا می زدند که نشان از تسلط آن ها بر مسئله زرهی بوده است و این اتفاقات در فیلم نامه روایت می شود.

- بهره گیری از تاریخ شفاهی

رضضانی مقدم در بخش دیگری از صحبت هایش، درباره اهمیت بهره گیری از تاریخ شفاهی جنگ بیان می کند؛ ما متولد سال های پس از جنگ هستیم و شرایط آن دوران را لمس و درک نکرده ایم. ازسوی دیگر نسل ما با پدیده ای به نام تاریخ شفاهی روبه روست که اطلاعات زیاد و متفاوتی را در اختیارش قرار می دهد. این نویسنده ادامه می دهد: من برای نگارش سریال «تانک خورها»، نه تنها کتاب های بسیاری را مطالعه کردم، بلکه مصاحبه های زیادی هم انجام دادم. درواقع قصه های مختلف داخل سریال از تاریخ شفاهی خاطرات و زندگی رزمندگان، گرفته شده است.

او تاریخ شفاهی کشور را به الماسی تشبیه می کند که باید با تلاش و کوشش و ساینده شدن، به شکل جواهری زیبا دربیاید. رضضانی مقدم همچنین تأکید می کند: با ترکیب و ادغام تاریخ شفاهی و

ژانرهای مختلف پرطرفدار نمایشی، می توان آثار جذاب و متفاوتی را برای مخاطب خلق کرد. به نظرم مهم ترین ویژگی «تانک خورها» هم استفاده از تاریخ شفاهی و تکیه بر آن است.

رضضانی مقدم در پاسخ به اینکه آیا سریال «تانک خورها» به شخصیت خاصی می پردازد یا نه، نیز می گوید: در این سریال از خاطرات و شخصیت های دوستان داوطلب زرهی لشکر خراسان استفاده شده است، به هر حال آن ها پایه اصلی پروژه بوده اند و جرقه اولیه شکل گیری این پروژه، از دل خاطرات آنان زده شده است ولی اینکه بخواهم نام یک فرد مشخص را بگویم که به او پرداخته ایم، این طور نبوده است.

محمدصادق رضضانی مقدم:
در «تانک خورها» با ترکیب ژانری روبه رو هستیم. این مجموعه در ژانر درام معمایی شکل گرفته که کمتر اثر دفاع مقدسی در این ساختار تولید شده است

- پرداختن به امید و پیشرفت

محمدصادق رضضانی مقدم درباره چگونگی شکل گیری ایده سریال «تانک خورها» توضیح می دهد: ما با

سال پیش، مجموعه مستندی به نام «سیزده ۵۹» را با محوریت اولین افرادی که با شروع جنگ تحمیلی به جبهه رفتند و هر کدام گوشه ای از کار را گرفتند، ساختیم. یکی از مصاحبه های جذابی که آن زمان انجام دادیم، مصاحبه با دوستان واحد زرهی سپاه خراسان بود. مکانیک های ساده ای که پایشان به تعمیرات ادوات زرهی و تانک و نفربر، باز شده بود، این قصه برای من جذاب بود و همیشه فکر می کردم که می توان از آن اثری دراماتیک خلق کرد. از این رو نگارش متن سریال «تانک خورها» را شروع و سازوکار ابتدایی را طراحی کردم. هم زمان متن را به چند نهاد نشان دادیم اما علاقه ای نشان ندادند تا اینکه با تغییرات مدیریت در

ایستگاه خبر

حبیب... والی نژاد، تهیه کننده مطرح سینما در مشهد باید نگاه فرهنگی، جایگزین نگاه گیشه شود

رومینا مالوف! هم زمان با گر امیداشت هفته دفاع مقدس دومین پاتوق ایده و پژوهش باشگاه فیلم رویش (اهل روایت)، با حضور حبیب... والی نژاد، تهیه کننده شناخته شده سینما، برگزار شد. در این نشست این تهیه کننده مطرح سینما در حوزه دفاع

مقدس با اشاره به اهمیت وجود پاتوق های انتقال تجربه بیان کرد؛ در این پاتوق ها ایده های خوبی وجود دارد و هر هنرمندی در هر شاخه ای در این محافل حضور دارند و نظرانشان را بیان می کنند. من معتقدم نقد، گفت وگو و صحبت ها بسیار مفید و مؤثر است زیرا باعث خودسازی می شود. حبیب... والی نژاد افزود: هنرمندان با فیلم کوتاه خودشان را پیدا می کنند و باشگاه فیلم رویش از مکان های کشف استعداد است که باید گسترش پیدا کند. مداومت و پیگیری در فیلم های بلند، سخت و زمان بر است. در هر صورت فیلم های بلند و کوتاه، مسیر سختی را طی می کنند. باید راه فیلم ساختن را پیدا کنیم. وی با اشاره به اینکه در فیلم سازی باید نگاه فرهنگی جایگزین نگاه گیشه شود، گفت: باید مسیر معلوم و مشخص شود. بعضی افراد دوست دارند که زودتر به پول برسند و نظم اقتصاد کشور را برهم ریخته اند. بعضی افراد رایشان ایده اهمیت دارد و برای دستیابی به آن صبر پیشه می کنند. هرچقدر فیلم نامه ما دقیق و درست باشد به هزینه ها در ساخت فیلم کمک کرده ایم. زمانی که زمان تولید بالا می رود، یعنی فیلم نامه ما اشکال دارد. قبل ساخت فیلم باید فیلم نامه را اصلاح می کردیم. این تهیه کننده فیلم های «موقعیت مهدی»، «ایستاده در غبار» و «آسمان غرب» بیان کرد؛ ملاک فیلم خوب، رضایت عموم مردم است. فیلم های گیشه اصلا فیلم نامه ندارند و شبیه سرگرمی و دورهمی اند اما کار هنری متفاوت است و می خواهد مفهومی را به مخاطب برساند. وی افزود: ذائقه مردم تغییر کرده است بر همین اساس فیلم ساز باید فیلمی بسازد تا مردم بپسندند. ما باید فیلم پرفروشی با مفهومی بسازیم که مداومت داشته باشد. ما «با بازیگر داریم که به واسطه آن ها فیلم ما فروش می رود، یعنی اگر بازیگر ستاره دار در آن فیلم حضور داشته باشد، فیلم پر فروش می شود اما اگر نباشد فیلم فروش نمی رود.

اخبار هنری مشهد

کارگردان تئاتر مشهد سریال می سازد

سریال «دشتستان» با فضای طنز دربره یک خوابگاه دانشجویی پسرانه به کارگردانی امیر بشیری، هنرمند مشهدی تئاتر، ساخته می شود. به گزارش مهر، امیر بشیری که سال گذشته کارگردانی تئاتر «کلنل» را بر عهده داشت،

این روزها مشغول ساخت سریال «دشتستان» است. این اثر یک کار تاریخی بود و بازیگران مختلفی در آن به ایفای نقش پرداختند و او اامسال در تجربه ای جدید سراغ سریال «دشتستان» رفته است. تهیه کنندگی این سریال با آرمان زرین کوب است که سریال های مختلفی در حوزه ملودرام و اجتماعی در تلویزیون تولید کرده است. از جمله فعالیت های او هم می توان به همکاری با سعید سلطانی اشاره کرد که منجر به ساخت «ستایش» شد. مجموعه نمایشی «دشتستان، فضایی طنز دارد و قصه آن درباره یک خوابگاه پسرانه است. این خوابگاه دانشجویی ماجراهایی دارد که داستان را به یک فانتزی در دو زمان موازی تبدیل کرده است. تصویربرداری این سریال مدتی است آغاز شده است و به دلیل پروداکشن آن که در بخش هایی روایتی از دهه ۶۰ دارد تولیدی زمان بر دارد که تا سال آینده هم طول می کشد.

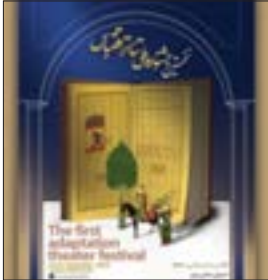
«سینگل»، نماینده تئاتر مشهد در جشنواره آنکارا

تئاتر «سینگل» با نویسندگی و کارگردانی مهدی ضیاء چمنی و تهیه کنندگی «مسعود حکم آبادی»، تنها نماینده ایران در بیست و هفتمین دوره جشنواره بین المللی تئاتر آنکارا است.

جشنواره بین المللی تئاتر آنکارا از ۲۲ نوامبر تا ۵ دسامبر ۲۰۲۴ با شعار «هنر برای یک دنیای قابل زندگی» و توسط بنیاد تحقیقات اجتماعی، فرهنگ و هنر ترکیه برگزار خواهد شد. «سینگل» پیش از این یک دوره اجرای موفق در مشهد داشت که با استقبال مردم و منتقدان روبه رو شد و پس از آن اجراهایش را در «تماشاخانه شهرزاد» تهران دنبال کرد و مجدداً برای سه شب در سالن اصلی تئاتر شهر مشهد روی صحنه رفت. این تئاتر پیش از سفر به ترکیه در چهارمین دوره جشنواره بین المللی تئاتر آجوکا در شهر لاهور پاکستان، روی صحنه خواهد رفت و آنکارا، دومین مقصد حضور بین المللی «سینگل» خواهد بود. در «سینگل» «مجتبی شعبیعی و مهدی ضیاء چمنی (امیر غفرانمش) به عنوان بازیگر حضور دارند.

راهیابی اثری از مشهد به جشنواره شاهین شهر

نمایش «فتح نامه سلطان ماضی» به نویسندگی زنده یاد سعید تشکری و کارگردانی رضا حسینی از مشهد به مرحله بازیابی نخستین جشنواره ملی تئاتر اقتباس شاهین شهر راه یافت. همچنین نمایش «بلییا» به نویسندگی مهدی سیم ریز و کارگردانی میثم نویریان، از هنرمندان تئاتر مشهد، از تهران به این مرحله جشنواره راه یافته است.

شکار

شنبه ۷ مهر ۱۴۰۳ ۱۳۳۹ خرداد ۱۳۹۹ شماره

۱۳

شکار